

ارزیابی و مقایسه تحریفات شناختی بیماران مبتلا به سل با افراد سالم

پیام طبرسی^۱، میترا صفا^{۲*}، فاطمه قاسم بروجردی^۳، فرزانه حاجی زاده^۴،
بامداد میراب زاده اردکانی^۵

- ۱) مرکز تحقیقات مایکوباکتریولوژی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران
- ۲) مرکز تحقیقات سل بالینی و اپیدمیولوژی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران
- ۳) مرکز تحقیقات بیماری‌های مزمن تنفسی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، مرکز آموزشی، پژوهشی و درمانی سل و بیماری‌های ریوی بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران
- ۴) دانشگاه آزاد اسلامی، واحد تهران مرکز، تهران، ایران
- ۵) دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی، تهران، ایران

چکیده:

بیماری سل یکی از شایع‌ترین بیماری‌های عفونی در جهان است. وجود انگ در جامعه، ایزوله شدن اجتماعی و اختلال در روابط میان فردی و اجتماعی، درمان طولانی مدت، کاهش درآمد و عوارض روانشناختی مانند اختلالات افسردگی و اضطراب و... از جمله مشکلات جدی بیماران سل می‌باشند. فهم و دانستن بیماری، نقش بزرگی در تجربه بیمار از بیماری خود دارد. تبعیض و انگ حاصل از بیماری از سوی جامعه و یا نگهداری بیمار ایزوله، بدلیل ماهیت مسری بیماری بر سلامت روان و کیفیت زندگی بیماران اثر می‌گذارد. بیمار پس از شوک اولیه ناشی از تشخیص بیماری سل، اغلب یک باور یا دوره طولانی از انکار را تجربه می‌کند که همه این عوامل منجر به برداشت‌های تحریف شده شناختی در مورد بیماری می‌گردد. لذا هدف این پژوهش ارزیابی تحریفات شناختی در بیماران مبتلا به سل و مقایسه آن با تحریفات شناختی افراد سالم بوده است. این پژوهش از نوع مورد شاهدهی بود که در آن به مقایسه تحریفات شناختی بیماران مبتلا به سل با افراد سالم (پرسنل بیمارستان) پرداخته شد. ۱۰۰ نفر در هر گروه نمونه به صورت در دسترس در سال ۹۶-۱۳۹۵ انتخاب شدند. ابزار جمع‌آوری داده‌ها، پرسشنامه جمعیت شناختی ساختار یافته و پرسشنامه تحریفات شناختی بودند. میانگین سنی بیماران ۴۰/۶۹ سال بود. بیماران مبتلا به سل بطور معناداری ($P \leq 0/01$) بیشتر از تحریفات شناختی تعمیم مبالغه‌آمیز و استدلال شخصی استفاده می‌کردند. زنان بیمار به صورت غیرمعناداری تحریفات شناختی استدلال شخصی و تعمیم مبالغه‌آمیز، و بیماران مرد به صورت غیر معناداری تحریف شناختی برچسب زدن را بیشتر بکار می‌بردند. تعداد تحریفات شناختی در بیماران بیشتر از افراد سالم بود. این تحریفات شناختی در بیماران مبتلا به سل، نقش قابل توجهی را در پایبندی بیمار به پذیرش و ادامه درمان و توانبخشی ریوی بازی می‌کنند. لذا ارزیابی تحریفات شناختی بیماران مبتلا به سل جهت ارائه خدمات روانشناختی و روانپزشکی دقیق موجب بهبود وضعیت جسم و روان و در نتیجه بهبود کیفیت زندگی بیمار می‌گردد.

واژگان کلیدی: تحریف شناختی، بیماری سل، افراد سالم

*نویسنده مسئول:

دکتر میترا صفا، مرکز تحقیقات سل بالینی و اپیدمیولوژی، پژوهشکده سل و بیماری‌های ریوی، بیمارستان دکتر مسیح دانشوری، نیاوران، دارآباد، انتهای خیابان پور ایتهاج، تهران، ایران، کدپستی: ۴۴۴۱۳-۱۹۵۶۹، پست الکترونیک: anahita86@yahoo.com